

מקורות לג בעומר תשפה – הקשר הפלאי בין משה ורשב"י

1. שער הכוונות דף פז: ענין מנהג שנהגו ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קבר רשב"י ... ואוכלין ושותין ושמחים שם, אני ראיתי למורי ז"ל [האר"י] שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע ההוא, וזו הייתה הפעם הראשונה [לאחר] שבא ממצרים ... גם העיד הרב אברהם הלוי כי בשנה הנזכרת הלך גם הוא שם והיה נוהג לומר בכל יום בברכת [ולירושלים עירך ברחמים] 'תשכון' – 'נחם ה"א את אבלי ציון' ... ואחר שגמר העמידה, אמר לי מורי כי ראה בהקיץ את רשב"י עומד על קברו ואמר: 'אמור אל האיש הזה, למה אמר נחם ביום שמחתנו?!' ולכן יהיה בנחמה בקרוב [אחרי חודש קרה לו אסון במשפחה ל"ע].

שולחן ערוך תצג: נוהגים שלא להסתפר עד לג בעומר, שאומרים שאז פסקו מלמות. **רמ"א:** ומרבים בו קצת שמחה ואין אומרים בו תחנון - **מגן אברהם:** וכתוב בשער הכוונות שגדול אחד היה רגיל לומר נחם בכל יום ואמרו גם בל"ג ונענש [היינו שהשמחה אינה רק שפסקו מלמות, אלא גם בגלל רשב"י].

2. בית יוסף שם: כתב הרשב"א שאלת אם צריך לומר 'היום כך וכך לעומר' או 'היום כך וכך' ... יותר ראוי לומר 'כך וכך לעומר' כדי לבאר יותר. **שערי תשובה סק"ח:** כן נהגו במדינתנו ע"פ האריז"ל.

סידור רבי שבתי סופר: 'לעומר' פרושה לאחר העומר, כמו 'לימים עוד שבעה אנכי ממטיר על הארץ', שפרושו אחר ימים עוד שבעה. וכן 'בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים'.

רמ"א סימן תפט: היום יום אחד בעמר.

ט"ז אורח חיים סימן תכ: שמעתי מזקן א' שהעיד שהיה בקהילת קודש קראקא בשנת של"ג ונפטר הרמ"א ז"ל ביום ל"ג בעומר והיו מסופקים אם לומר צדוק הדין [שאינן אומרים בו תחנון]. עמד אדם חשוב והעיד ששמע מפי רמ"א שאומרים צדוק הדין על אדם גדול [אף ביום שאין אומרים תחנון].

3. ליקוטי שיחות ז/337: בספרי אדמור"י פולין מובא של"ג בעמר' [בלי וא"ו] בגימטריה "משה" [345]. ולהעיר מהמובא בספרי קבלה (עמק המלך ס"ב, ד) שרשב"י היה ניצוץ משה.

ליקוטי הש"ס מהאריז"ל ריש שבת: כמו שמשה ברח מפני חרב פרעה והשיג שלימותו שם במדבר, כך הרשב"י ברח מפני הקיסר והשיג שלימותו במערה.

מגלה עמוקות ואתחנן ע: כמו שמשה תיקן ה ספרים, רשב"י חיבר ה פרקים ספרא דצניעותא [זוהר סוף תרומה]. וזה סוד 'עלית למרום שבית שבי' [לקחת מתנות באדם] נוטריקון 'שמעון בר יוחאי'.

התועודיות תשד"מ ב/602: רשב"י אמר (סוכה מה) 'יכולני לפטור את כל העולם ממידת הדין', הוא מסר נפשו עבור כלל אנשי דורו ואפילו לפטור אלו שהיו ראויים ח"ו לדין. הנהגה זו התחדשה ע"י משה (וכידוע שרשב"י הוא ניצוץ מנשמת משה), כמבואר בזוהר שהנהגת משה לא הייתה כהנהגת הצדיקים שדאגו רק עבור עצמם כו' [כמו נח, או אברהם שביקש בזכות הצדיקים בסדום], אלא הנהגתו הייתה באופן שמסר נפשו עבור כו"א מאנשי דורו, באמרו: 'אם אין – מחני נא מספרך'. ואף שמדובר ביהודים שחטאו בעגל ולכאורה אין להם קשר עם משה רבינו, אולם משה מסר נפשו להיות בדרגת העם, 'העם אשר אנכי בקרב' ולכן היה יכול לטעון בכל התוקף 'אם אין מחני נא מספרך'.

שו"ת מהרש"ם הקדמה לחלק ב: אמר אנטונינוס לרבי (סנהדרין צא) גוף ונשמה יכולים לפטור א"ע מן הדין, גוף אומר נשמה חטאה, שמיום שפרשה ממני הריני מוטל כאבן, ונשמה אומרת גוף חטא, שמיום שפרשתי הריני פורחת באוויר כצפור. אמר אמשיל לך משל, למלך שהיה לו פרדס נאה והושיב ב' שומרים חגור וסומא וכו' הרכיב חגור ע"ג סומא ודן אותם כאחד. והנה קיי"ל דשנים שעשו מלאכה, אם זה אינו יכול וזה אינו יכול שניהם חייבים, אבל דעת רבי שמעון שפטורים, ויש לומר דהוא הדין בשאר איסורים, לכן גוף ונשמה דזה אינו יכול וזה אינו יכול פטורים מן הדין. ואף דאנן קיימא לן דלא כרבי שמעון בזה, מכל מקום ביום הילולא דרשב"י, זכותו יגן על כל המתים להיות פטורים מהדין.

4. תיקוני זוהר: פתח אליהו ואמר: ריבון העולמים, שאתה הוא אחד ולא בחשבון, אתה הוא עליון על כל העליונים, סתום על כל סתומים, אין מחשבה תופסת בך כלל. אתה הוצאת עשרה תיקונים הנקראים עשר ספירות להנהיג בהם עולמות סתומים שאינם מתגלים ועולמות נגלים ובהם התכסית מבני אדם ... חסד - זרוע ימין, גבורה - זרוע שמאל, תפארת - שלד הגוף. נצח והוד - שתי שוקיים המחזיקות את הגוף, יסוד - סיום הגוף, אות ברית קודש, מלכות - פה, תורה שבעל פה.

ליקוטי שיחות ג/1003: שמחת הילולא של רשב"י היא לכל ישראל, אפילו לאלו שאינם מרוממים מעניין החורבן. שכן עניינו של רשב"י הוא לחבר שתי קצוות: להמשיך את הגבוה-גבוה ביותר, אפילו את המדרגה של 'בחד קטירא אתקטרנא', ולהוריד אותה אל המטה-מטה ביותר.